

νίαν, εξακολουθεῖ κάποτε πεφυλαχισμένος τοιοῦτο-τρόπως πέντε ἢ ἑξ μῆνας· μετέπειτα δὲ βαρυνόμενος πλέον ὁ αἰχμαλωτίσας, ἀπολύει αὐτὸν ἐπὶ μετρία ἀνταμοιβῇ. Σπανίως ὅμως διαρκεῖ τοσοῦτον ἡ φυλάκωσις. Ἐλευθεροῦται δὲ καὶ διὰ μικρόν τι, ἢ καὶ χωρὶς λύτρον, ἂν ἡ ζωὴ του φαίνεται κινδυνεύουσα ἀπὸ τὴν φυλάκωσιν· διότι, ἂν ὁ ἄνθρωπος ἀποθάνῃ δέσμιος, τὸ αἷμά του θεωρεῖται ὡς μένον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ αἰχμαλωτίσαντος. Κάποτε εὑρίσκει τρόπον ν' ἀπαλλαχθῇ τοῦ βόθρου του, καὶ διαφυγῶν εἰς γειτονικὴν σκηνὴν, νὰ λάβῃ προστασίαν παρὰ τοῦ κυρίου της. Συμβαίνει δὲ καὶ ν' ἀξιωθῇ τοῦ ἀγαθοῦ τούτου, πτῦων ἀπὸ τὴν τρύπαν του ἐπὶ τινος, τοῦ ὁποίου δὲν ἀπηνήθη τὴν προστασίαν· ἢ ἂν παιδίον τύχῃ νὰ τὸν δώσῃ κομμάτιον ἄρτου, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του ὡς συμφαγὼν μετὰ τοῦ δεσπότου αὐτοῦ. Ἐνίοτε γνωρίζεται, καὶ ὑποχρεοῦται νὰ δώσῃ ὅλα τὰ βοσκήματα καὶ κινητὰ του ὡς λύτρον. Οἱ φίλοι τοῦ ἁλωθέντος μεγάλως πάντοτε προσπαθοῦσι νὰ ἐλευθερώσωσιν αὐτὸν ἢ διὰ βίας, ἢ διὰ τῶν πολυαριθμῶν εὐφυῶν ἐπινοήσεων, αἵτινες συνιστῶσι σχεδὸν τὸν μόνον τρόπον, καθ' ὃν οἱ Βεδουῖνοι δεικνύουσι τὴν ἱκανότητά καὶ τὴν εὐφυΐαν, τὴν τόσον θαυμάσιον εἰς αὐτοὺς δωρηθεῖσαν, ὅσον εἰς οἰονδήποτε ἄλλο ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ἔθνος.

Μία μέθοδος κοινοτάτη τοῦ ἀπαλλάτειν τὸν ἁλωθέντα ληστὴν εἶναι ἡ ἀκόλουθος· ἡ μήτηρ ἢ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ, ἢ ἄλλος συγγενής, ὑπάγει εἰς τὸ στρατόπεδον, ἐν ᾧ εὑρίσκεται πεφυλαχισμένος, καὶ εἰσέρχεται εἰς μίαν τῶν σκηνῶν, ὅπου ὑποδέχονται καὶ περιποιοῦνται αὐτὴν ὡς συνήθως τοὺς ξένους. Ἀφοῦ μάλιστα εἰς ποίαν σκηνὴν ὁ συγγενής αὐτῆς εὑρίσκεται, κάμνει τρόπον νὰ εἰσχωρήσῃ ἐκεῖ τὴν νύκτα μὲ κουδάριον μίτου εἰς τὴν χεῖρά της, καὶ προσεγγίσασα εἰς τὸν βόθρον, βάλλει μίαν ἄκραν τοῦ μίτου εἰς τὸ στόμα του, ἢ δένει αὐτὴν εἰς τὸν πόδα του, ἔπειτα δ' ἀναχωρεῖ, ἐκτυλίττουσα τὸν μίτον ὅσον προοδεύει. Ἄμα φθάσῃ εἰς γειτονεύουσαν σκηνὴν, ἐξυπνίζει τὸν κύριον, καὶ βάλλει τὸν μίτον εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ, λέγουσα, «Θεώρησέ με· διὰ τὴν ἀγάπην σου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς σεαυτὸν, οὗτος εἶναι ὑπὸ τὴν προστασίαν σου.» Ὁ Ἄραφ τότε σηκώνεται, καὶ πιάων τὸν μίτον ἀκολουθεῖ αὐτὸν μέχρι τῆς σκηνῆς, ὅπου ὁ ληστὴς εὑρίσκεται πεφυλαχισμένος. Ἐξυπνίζει δὲ τὸν κύριον, καὶ δεικνύων εἰς αὐτὸν τὸ κουδάριον, τὸν λέγει ὅτι ἐγένεν ὁ προστάτης τοῦ αἰχμαλωτοῦ. Ὁ αἰχμαλωτίσας προθύμως συγκατανεύει. Τὰ δεσμὰ τοῦ ληστοῦ ἀφαιροῦνται, τὰ λωρία, δι' ὧν αἱ τρίχες του ἦσαν δεδεμένα, κόπτονται μὲ μάχαιραν, ἐκβάλλεται ἀπὸ τὸν λά-

χυν, καὶ ἀφοῦ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς, ὅστις μέχρι τοῦδε ἐκράτει αὐτὸν αἰχμαλωτον, λάβῃ πᾶσαν περιποίησιν ὡς ξένος νεωστὶ φθάσας, ἀφίνεται ἐν ἀσφαλείᾳ νὰ ἀπέλθῃ.

ΠΕΡΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΩΝ

Ἡ ὙΠΕΡΟΓΚΟΣ τιμὴ, ἥτις τοπάλαι ἐπληρόνετο διὰ τινὰς ἐκτάκτους μαργαρίτας, φαίνεται σχεδὸν ἀπίστευτος· ἀλλ' ὁ φαντασιώδης πλούσιος ἀποδίδει κάποτε ἀξίαν ἀσυγκρίτως ἀνωτέραν τῆς πραγματικῆς εἰς πᾶν ὅ,τι μοναδικὸν ἐν τῷ εἶδει αὐτοῦ, ὅταν μάλιστα καὶ φιλοτιμία τις μεσολαβήσῃ· ἐκτὸς τούτου, οἱ κατασκευαστοὶ μαργαρίται μὴ ὑπάρχοντες εἰσέτι δὲν εἶχον ἐλαττώσει τὴν τιμὴν τῶν ἀληθινῶν. Τὴν σήμερον, μολοντί δὲν ὑπερτιμᾶται πλέον ὡς ἀρχήτερα, ἔχει ὅμως πάντοτε μεγίστην ὑπόληψιν ὁ μαργαρίτης· κατὰ τὴν φράσιν ζηλωτοῦ τινός, ἀφοῦ ὁ ὀφθαλμὸς ἐνατενίσῃ εἰς τὴν ζωερὰν λάμψιν τοῦ ἀδάμαντος, ἀσμένως ἐπαναπαύεται εἰς τὴν λεπτὴν καὶ ἀργυροειδῆ στιλπνότητά τοῦ μαργαρίτου, καθὼς παρηγορεῖται ἀπὸ τὸ ἱλαρὸν φέγγος τῆς σελήνης μετὰ τὸ τοῦ ἡλίου θαμβωτικὸν πῦρ.

Οἱ κάλλιστοι μαργαρίται εὑρίσκονται εἰς τὰ παράλια τῆς Ἰνδίας· οἱ Ἰνδοὶ ποιητικῶς ἀποδίδουσι τὴν γένεσιν αὐτῶν εἰς ῥανίδας δρόσου, αἵτινες πίπτουν εἰς τὰ ὄστρακα τοῦ μαργαριτοφόρου ἰχθύος. Οἱ Βραχμᾶνες λέγουσι ὅτι ὁ ἰχθύς ἀναβαίνει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης κατὰ τὸν Μάιον, διὰ νὰ λάβῃ εἰς τὸ ὄστρακον αὐτοῦ τὴν ῥανίδα, ἥτις γίνεται τὸ κέντρον τοῦ μαργαρίτου, τελειοποιούμενον ἀκολουθῶς διὰ τῆς ἡλιακῆς θερμότητος.

Παράφρασιν τινὰ τῆς Ἰνδικῆς ταύτης ιδέας πιθανὸν ὅτι ἔλαβεν ὁ Πλίνιος, καὶ, κατὰ τὸ σῆνθος, ἐκαλλώπισεν αὐτὴν μὲ ιδίαν αὐτοῦ προσθήκας. «Οἱ μαργαρίται,» λέγει, «διαφέρουσι κατὰ τὴν ποιότητα τῆς δρόσου, ἐξ ἧς μορφώνονται· ἂν ᾖ διαυγής, καὶ ἐκεῖνοι γίνονται διαυγεῖς· εἰ δὲ θολερὰ, καὶ ἐκεῖνοι γίνονται θολεροί· ἂν ὁ καιρὸς ᾖ συννεφώδης ὁπότεν ἡ πολύτιμος ῥανὶς εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ ὄστρακου, ὁ μαργαρίτης λαμβάνει χλωμόν τι χρῶμα· ἂν εἰς τὸ ὄστρακον ἐμβῇ πλήρης ῥανὶς, ὁ μαργαρίτης γίνεται μεγάλος· ἀλλ' ἄστραπὴ ἐνδέχεται νὰ κάμῃ αὐτὸ ὥστε νὰ κλείσῃ αἰφνιδίως, καὶ τότε ὁ μαργαρίτης θέλει εἶσθαι μικρότατος· ἂν βροντᾷ καθ' ἣν στιγμὴν εἰσέρχεται ἡ ῥανὶς, ὁ ἐξ αὐτῆς προκύπτων μαργαρίτης δὲν εἶναι εἰμὴ κοῖλος καὶ ἀσύστατος.»

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ ποιητικὴν φαντασίαν. Κατὰ δὲ τὸ ἐν γένει ὁμολογούμενον ἀληθές, ὁ μαργαρίτης προέρχεται ἐκ τινος ἀσθενείας, — ἐκ νοσώδους συμπτῆσεως γινόμενης ἐν τῷ σώματι διαφόρων ἰχθύων. Τίνι τρόπῳ ἀρχίζει, δὲν γνωρίζεται μὲ ἀκρίβειαν· ἀλλὰ πιθανὸν ὅτι κόκκος ἕμμου, ἢ ἄλλο τι λεπτὸν ὁμοιοειδές, παρεισδύων εἰς τὸ ὄστρακον, ἐπιφέρει ἐρεθισμόν· ἢ φύσις, μὴ ἰσχύουσα ν' ἀποβάλῃ τὸ αἶτιον τῆς ἀνησυχίας, προσπαθεῖ νὰ κάμῃ

αὐτὸ ὀλιγώτερον ἐπιβλαβές, καλύπτουσά το μὲ στρώματα τιτανώδους ὕλης, καὶ οὕτω σχηματίζεται ὁ μαργαρίτης. Ὅτι βλάπτει τὸν ἰχθὺν ἔπεται ἐκ τῆς παρατηρήσεως τῶν ἀλιέων τοῦ μαργαρίτου, οἵτινες διαβεβαίουν, ὅτι τὰ μὲν λεῖα ὄστρακα σπανίως, ἢ οὐδέποτε, περιέχουσι μαργαρίτας, τὰ δὲ διεστραμμένα σχεδὸν πάντοτε.

Οἱ μαργαρίται εὐρίσκονται ἐν Εὐρώπῃ, Ἀσίᾳ, καὶ Ἀμερικῇ. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐπρομηθεύοντο αὐτοὺς ἐκ τῆς Βρετανίας πρὸ δισχιλίων ἐτῶν, οὐχὶ ὅμως ἐξαίρετος ποιότητος· καὶ εἰς νεωτέρους δὲ χρόνους, ἱκαναὶ ποσότητες παρήχθησαν ἐκ τῆς Σκωτίας. Περὶ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος ἐστέλλοντο κατ' ἔτος εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Λονδίνου ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς μᾶς τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῆς μαργαρίται τῆς ἀζίας δέκα χιλιάδων λιτρῶν στερλινῶν. Ἐν Ῥωσίᾳ παράγονται εἰς τὰς ἐπαρχίας Νοβογροδ, Τβέρ, καὶ Ψικόβ, καὶ μέχρι τοῦ 1776 ἐλογίζοντο αὐτοκρατορικὴ περιουσία ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκοντο. Καί τινες δὲ ποταμοὶ τῆς Σαξονίας, Βαυαρίας, Βοεμίας, καὶ Σιλεσίας, παρέχουσι μαργαρίτας.

Ἐν Ἀμερικῇ ἡ ἀλιεία περιωρίσθη κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος εἰς τὸν Μεξικανικὸν Κόλπον καὶ εἰς τὸ ἀνατολικὸν παράλιον τῆς Καλιφορνίας. Αἱ Μαργαριτοφόροι Νῆσοι, Islas de las Perlas, ἐν τῷ Παναμαϊκῷ Κόλπῳ, ὠνομάσθησαν οὕτω διὰ τοὺς ἐκεῖ εὐρισκόμενους μαργαρίτας. Ἀπαντες οἱ τόποι οὗτοι ἐδίδον πρότερον μεγάλας ποσότητας, αἵτινες καὶ ἠλιεύοντο ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων πρὶν ἀνακαλύψωσιν αὐτοὺς οἱ Εὐρωπαῖοι· ἀλλ' αἱ κοῖται φαίνονται νῦν ἐξηντημέναι, καὶ τὰ προϊόντα τῶν ὀλίγων ἀξίζουσι.

Ἡ Ἀσία εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἡ γῆ τῶν μαργαρίτων, καὶ ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα, ὁ Περσικὸς Κόλπος, καὶ ὁ Ἰνδικὸς Ὠκεανὸς οἱ κυριώτεροι τόποι τῆς παραγωγῆς αὐτῶν. Περὶ τῆς ἐν Ταπροβάνῃ ἀλιείας τῶν μαργαρίτων κατεχωρήσαμεν ἄρθρον ἐν Σελ. 97 τοῦ Β'. Τόμου τῆς Ἀποθήκης· καὶ πιθανὸν ὅτι τὴν ἰδίαν ταύτην ἀλιείαν ἀνέφερον ὁ Πλίνιος πρὸ δεκαοκτὼ ἑκατονταετηρίδων. Ἡ Ἀσία παρέχει ἀκόμη τὸ πλεῖστον μέρος τῶν φορουμένων ἐν Εὐρώπῃ μαργαρίτων.

Ὁ καλὸς μαργαρίτης πρέπει νὰ ἦναι ἡ σφαιροειδὴς ἢ ἀπιδωτός· τὸ δὲ χρῶμά του λευκὸν γαλακτώδες, ὅχι νεκρὸν καὶ ἄψυχον, ἀλλὰ στιλπνὸν καὶ ζωηρὸν, ἐλευθερον πάσης κηλίδος, στύμματος, στίγματος, ἢ τραχύτητος. Οἱ Ἰνδοὶ ὅμως προτιμῶσι τοὺς ὑποκιτρίνους, καὶ τινὰ ἔθνη τοὺς ἐρυθροὺς. Περίφημός τις λιθογνώμων ἐκτιμᾷ τοὺς μαργαρίτας κατὰ τὸ βάρος των, ὡς ἐπομένως—μαργαρίτης ἐνὸς κερατίου (τριῶν σιταρίων καὶ ἐνὸς πέμπτου) ἀξίζει δώδεκα δραχμᾶς· ὁ δὺς κερατίων τετράκις τόσον· ὁ τριῶν κερατίων ἐννεάκις τόσον, καὶ οὕτω καθεξῆς κατὰ τετραγωνικὴν ἀναλογίαν, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κερατίων πολυπλασιαζομένου ἐφ' ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ παραγομένου ἐπὶ δώδεκα δραχμῶν π. χ. μαργαρίτης δέκα κερατίων ἀξίζει χιλίας διακοσίας δραχμᾶς· διότι 10 πολυπλασιαζόμενον

ἐπὶ 10 παράγει 100· καὶ 100 ἐπὶ 12 φέρει 1200. Ἀλλ' ἡ ἐκτίμησις τῶν μαργαρίτων κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἀπείρως ὑπερέβαινε τὴν ἐκτίμησιν ταύτην· καὶ τὴν σήμερον δὲ μαργαρίτης κάλλιστος ἤθελεν ἐκτιμηθῆν ἐπ' ἄλλῃ βάσει παρὰ τῇ τοῦ βάρους αὐτοῦ.

Ἐπισυναπτομεν εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον κατάλογον ἐξαισίων τινῶν μαργαρίτων μνημονευομένων εἰς παλαιούς συγγραφεῖς, καὶ ἐνὸς ἢ δύο νεωτέρων.

Πρῶτον, οἱ πολυθρύλλητοι μαργαρίται τῆς Κλεοπάτρας, ἐξ ὧν ἓνα κατέπιεν ἡ περιβόητος ἐκεῖνη βασίλισσα εἰς ὅξος διαλυμένον, τὸν δ' ἄλλον, διασωθέντα ἐκ παρομοίας τύχης, ἐδιχοτόμησαν διὰ νὰ κάμωσιν ἐνώτια τοῦ ἐν τῷ Πανθέῳ ἀγάλματος τῆς Ἀφροδίτης.

Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ἐχάρισεν εἰς τὴν Σεργιλίαν μαργαρίτην ἐκτιμώμενον ἐξ ἑκατομμύριζ στατήρων, ἢ σχεδὸν 1,500,000 δραχμῶν.

Ἀπιδωτὸς μαργαρίτης ἐκ Παναμαῖ ἑδωρήθη εἰς τὸν Φίλιππον Β'. τῆς Ἰσπανίας ἐν ἔτει 1579, ἰσομεγέθους μὲ ὧν περιστερᾶς, ἐκτιμώμενος δὲ 120,000 δραχμῶν.

Ὁ μαργαρίτης τοῦ Σάχ τῆς Περσίας, ὁ δειχθεὶς εἰς τὸν Ταυέρνιον ἐν ἔτει 1633, ἐξετιμᾶτο 32,000 Τομάνια, ἰσοδύναμα κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν μὲ δις τόσας λίτρας στερλινᾶς. Ὁ μαργαρίτης οὗτος νομίζεται ὅτι εὐρίσκετο εἰς τὰς χεῖρας τοῦ πρώην βασιλέως τῆς Περσίας, Φατέχ Ἀλή Σάχ.

Μαργαρίτης δωρηθεὶς ὑπὸ τῆς Βενετικῆς δημοκρατίας εἰς Σολιμάν, τὸν αὐτοκράτορα τῶν Τούρκων, ἐξετιμᾶτο 480,000 δραχμῶν.

Ὁ μέγας μαργαρίτης δὲ ἐπὶ τοῦ στέμματος τοῦ αὐτοκράτορος Ῥοδόλφου Β'. ἐζύγιζε 30 κεράτια.

Ὁ Πάπας Λέων Γ'. ἡγόρασε μαργαρίτην παρὰ λιθοκολλήτου τῆς Βενετίας διὰ 420,000 δραχμῶν.

Δέσποινά τις ἐν Μαδρίτῃ τὸ 1605 ἐφόρεσεν Ἀμερικανὸν μαργαρίτην, τῆς ἀζίας 31,000 δουκάτων.

Μέγας μαργαρίτης ἀπὸ τὴν Ἰακύν, κατεσκευασμένος περιεργότατα, ἐδείχθη πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἰς τὴν Μαδράς. Παρίστανε σειρήνα, διευθετοῦσαν τὴν κόμην τῆς· τὸ σῶμα ἦτον ἐσχηματισμένον ἀπὸ τὸν μαργαρίτην, ὅστις ἦτο μακρὸς ὡσεὶδῆς, καὶ ὠραῖοι καθαροὶ λευκοὶ χρώματος· ἡ κεφαλὴ καὶ οἱ βράχיוνες ἦσαν ἐκ λευκῆς μιλτου, τὰ δὲ κάτω μέρη, τὸν ἰχθὺν ἀποτελοῦντα, ἐκ πρασίνης μιλτου. Τὸ ὅλον ἦτον ἄριστα γεγλυμμένον, ἐπὶ δὲ τῆς ζώνης ἦσαν Λατινικαὶ τινες λέξεις, δηλοῦσαι—« Πλανῶσιν αἱ ὄψεις καὶ τὰ ἄσματα τῆς σειρήνης.»

Ὁ περικαλλέστατος ἀπὸ τοὺς ἐγνώσμενους μαργαρίτας εὐρίσκειται εἰς τὸ ἐν Μόσχᾳ Μουσεῖον τοῦ Ζωσιμά· ζυγίζει σχεδὸν 28 κεράτια· εἶναι τέλεια σφαιροειδῆς, καὶ τόσον ἐξαισίας στιλπνότητος, ὥστε κατὰ πρώτην ὄψιν φαίνεται διαφανής. Ἠγοράσθη δὲ ὑπὸ τῶν Ζωσιμαδῶν ἐν Διβόρνῳ παρὰ πλοιαρχοῦ τινὸς ἐκ τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν. Ὁ λαμπρὸς οὗτος μαργαρίτης, ὅστις ὠνομάσθη προσκυνητῆς, Pellegrin, εἶναι ἐν τῶν καμηνίων ὅσα ἐλκύουσιν εἰς Μόσχαν τοὺς περιηγητάς.

Ο ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ εἶναι ἡ καλλίστη σομασκή· συνείθισε νὰ περιπατῇς μακρότατα. Ὁ ἄνθρωπος καυχᾶται ὅτι καθυπέταξε τὸν ἵππον· ἀλλ' ἀμφιβάλλω ἂν ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ ζώου αὐτοῦ ἐκέρδησε μᾶλλον παρ' ὅσον ἀπώλεσε. Τίποτε ἄλλο δὲν συνέτεινε τοσοῦτον εἰς τὸν εξευτελισμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁ αὐτόχθων Ἀμερικανὸς οὐδέποτε τόσον μακρὰν εἰς μίαν ἡμέραν πεζὸς, ὅσον ὁ ἡσθενημένος Εὐρωπαῖος ἐφιππος. Μικρὸς περιπάτος ἡμῖς εἰς ὥρην τὸ πρῶν, ὅταν σηκωθῇ τις, εἶναι ὠφελιμώτατος. Ἀποτινάσσει τὸν ὕπνον, καὶ ἐπιφέρει ἄλλα καλὰ ἀποτελέσματα εἰς τὴν ζωικὴν οἰκονομίαν.